

EUROPOS KOMISIJA

Bruselis 2007-XI-14
C(2007) 5592

**Tema: Valstybės pagalba, Lietuva
Pagalbos Nr. N 370/2007
Pagalba kreditų (išskyrus žemei pirkti) palūkanoms kompensuoti**

Gerbiamasis pone,

Komisija informuoja Lietuvą, kad, išnagrinėjusi Lietuvos valdžios institucijų pateiktą informaciją apie pirmiau nurodytą valstybės pagalbą, nusprendė neprieštarauti šiai pagalbai, nes ji suderinama su EB sutartimi.

Priimdama sprendimą Komisija atsižvelgė į toliau nurodytus aspektus.

1. Procedūra

(1) Pagal EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje apie šią priemonę Komisijai pranešė 2007 m. birželio 29 d. registruotu raštu. Papildoma informacija Komisijai atsiųsta 2007 m. rugpjūčio 20 d. ir 2007 m. rugsėjo 24 d. registruotais raštais.

2. Aprašas

2.1. Pavadinimas

(2) Pagalba kreditų (išskyrus žemei pirkti) palūkanoms kompensuoti

2.2. Schemos trukmė

(3) Iki 2013 12 31

2.3. Biudžetas

(4) Iš viso 54 000 000 LTL (maždaug 15 600 000 EUR)
Per metus 9 000 000 LTL (maždaug 2 600 000 EUR)

Užsienio reikalų ministrui PETRUI VAITIEKŪNUI
Užsienio reikalų ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
Lietuva

2.4. Pagalbos gavėjai

- (5) Daugiau kaip 1000 mažųjų ir vidutinių įmonių (ūkininkai ir gamintojų grupės). Pagalbos gavėjai turi būti kaime veikiantys subjektai, iš kredito įstaigų paėmę kreditus investiciniams pirminės žemės ūkio produkcijos gamybos projektams įgyvendinti.

2.5. Teisinis pagrindas

- (6) Schemos teisinį pagrindą sudaro šie teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymas (Valstybės žinios, 2002 m., Nr. 72-3009);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 912 Dėl Žemės ūkio paskolų garantijų fondo, 1997 m. rugpjūčio 22 d. (Valstybės žinios, Nr. 79-2009, 1997; Nr. 57-2542, 2003 m., Nr. 78-2825, 105-3874, 2005 m.);
- Dalies palūkanų už investicinius kreditus, paimtus nuo 2007 m. gegužės 1 d. ir suteiktus su UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantija, kompensavimo taisyklių projektas;
- Dalies palūkanų už investicinius kreditus, paimtus nuo 2007 m. gegužės 1 d. ir suteiktus be UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantijos, kompensavimo taisyklių projektas.

2.6. Priemonės aprašas

- (7) Schema, apie kurią pranešta, iš dalies keičiama esama pagalbos schema XA61/2007, kuri iš dalies pakeista schema XA226/2007 ir kuriai netaikomas reikalavimas pranešti pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1857/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba¹. Lietuvos valdžios institucijos paaiškina, kad jos iš naujo pranešė apie šią schemą tam, kad nebūtų taikoma Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 9 dalyje nustatyta didžiausia pagalbos suma. Lietuvos valdžios institucijos informuoja, kad pagalba kaime veikiantiems subjektams, paėmusiems kreditus investiciniams pirminės žemės ūkio produkcijos gamybos projektams įgyvendinti, bus toliau teikiama pagal esamą pagalbos schemą XA7020/2007, kuri iš dalies pakeista schema XA7044/2007 ir kuriai netaikomas reikalavimas pranešti pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms².

- (8) Pagal minėtą schemą Lietuvos valdžios institucijos kompensuotų 30 % (jauniesiems ūkininkams iki 40 metų – 40 %) kredito palūkanų, sumokėtų už kreditus, iš kredito įstaigų paimtus investiciniams pirminės žemės ūkio produkcijos gamybos projektams įgyvendinti. Kreditai gali būti paimti su Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantija arba be jos. Kredito palūkanos kompensuojamos ne daugiau kaip 10 metų.

- (9) Kredito palūkanos iš dalies kompensuojamos, kai kreditas paimtas vienu ar keliais iš šių tikslų: mažinti gamybos sąnaudas, gerinti ir reorganizuoti gamybą, kelti produkcijos kokybę, išsaugoti ir pagerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas ir gyvūnų gerovės normas.

- (10) Investicinių projektų tinkamos išlaidos būtų: nekilnojamojo turto statyba ir jo įsigijimas ar jo būklės gerinimas, žemės ūkio technikos ir kompiuterių techninės ir programinės įrangos pirkimas, daugiamečių augalų įsigijimas ir daugiamečių augalų sodinimo

¹ OL L 358, 2006 12 16, p. 3.

² OL L 10, 2001 1 13, p. 33.

paslaugų apmokėjimas bei su minėtomis išlaidomis susijusios bendrosios išlaidos (t. y. atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams, konsultuojantiems techniniais, ekonominiais ir organizaciniais projekto parengimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė ar periodinė veikla, susijusi su subjekto įprastine veikla ir išlaidomis, taip pat statinio projekto (įskaitant ekspertizę) rengimo išlaidos, projekto techninio tyrimo, patentų ir licencijų įsigijimo išlaidos). Lietuvos valdžios institucijos patvirtina, kad žemės pirkimas pagal šią schemą nebūtų remiamas. Taip pat valdžios institucijos informuoja, kad tinkamoms išlaidoms būtų priskiriamas ir naudotos technikos pirkimas.

- (11) Valdžios institucijos informuoja, kad pagalbos vienam projektui intensyvumas neviršytų 40 % reikalavimus atitinkančių investicinio projekto tinkamų išlaidų. Pagal šią schemą suteikta pagalba galėtų būti jungiama su valstybės pagalba, gauta pagal kitas vietas, regionines, nacionalines ar Bendrijos schemas, toms pačioms tinkamoms išlaidoms padengti, su sąlyga, kad bendras pagalbos intensyvumas neviršytų 40 % tinkamų išlaidų. Valdžios institucijos paaiškina, kad jos nustatė sistemą užtikrinti, kad kompensacija neviršytų nurodyto dydžio.
- (12) Lietuvos valdžios institucijos pateikė apskaičiavimus pagal pagalbos dydį nustatant grynosios subsidijos ekvivalentą, vadovaujantis 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairėmis³, ir garantavo, kad didžiausias pagalbos intensyvumas neviršys taikomo dydžio, nustatyto Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gairių⁴ (toliau – Gairės) IV.A punkte.
- (13) Valdžios institucijos taip pat praneša, kad didžiausia metinė palūkanų norma, kurios dalis kompensuojama, negali viršyti 6,49 %. Jei metinė palūkanų norma viršytų nustatytą didžiausią palūkanų normą, kompensacija būtų skaičiuojama nuo nustatytos didžiausios metinės palūkanų normos. Dalis palūkanų būtų kompensuojama tik nuo sumokėtų palūkanų sumos. Kredito įstaigos priskaičiuojamos palūkanos bei delspinigiai už pradelsto termino kreditus nekompensuojami.
- (14) Lietuvos valdžios institucijos Komisijai perdavė patvirtinamąją informaciją, kad ši parama skiriama siekiant aiškiai apibrėžtų tikslų, susijusių su nustatytais struktūriniais ir teritoriniais poreikiais bei struktūriniais trūkumais. Valdžios institucijos paaiškina, kad priemonė atitinka Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. plano tikslus ir kriterijus (konkrečiai jo I kryptį „Žemės, maisto ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas“) ir kad įgyvendinus priemonę sumažėtų skolinimosi sąnaudos ir būtų sudarytos palankesnės kreditavimo sąlygos. Valdžios institucijų nuomone, įgyvendinus minėtą schemą, padidėtų pajamos iš žemės ūkio veiklos, pakiltų gyvenimo kokybė, kartu būtų skatinama tvari ir visapusiška kaimo ekonomikos plėtra bei socialinė ir ekonominė sanglauda kaimo vietovėse.
- (15) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalba nebus siejama su investicijomis į produkciją, kuriai taikomi gamybos apribojimai arba apribojimai, taikomi EŽŪGF finansuojamai Bendrijos paramai atskiriems ūkininkams, ūkiams ar gamybos įmonėms pagal bendrąjį rinkos organizavimą (įskaitant tiesioginės paramos schemas), kai dėl to gamybos pajėgumai padidėtų daugiau, nei leidžiama atsižvelgiant į šiuos apribojimus.
- (16) Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad bet kokia pagalba pagal šią schemą už veiklą, kurios imtasi, arba už paslaugas, kurios suteiktos, galės būti skiriama tik po to, kai pagalbos schema bus sukurta ir Komisijos viešai pripažinta suderinama su EB

³ OL C 54, 2006 3 4.

⁴ OL C 319, 2006 12 27, p. 1.

sutartimi. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad ši pagalba yra, kiek reikia, skatinamojo pobūdžio, nes ji nebūtų teikiama už darbą, kuris pradėtas, arba už veiklą, kuri vykdyta prieš tai, kai paraiška gauti pagalbą buvo tinkamai pateikta kompetentingoms institucijoms ir jos paraišką galutinai priėmė, aiškiai nurodydamos skirtinos pagalbos dydį arba tai, kaip šis dydis bus apskaičiuotas.

- (17) Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalba nebus teikiama sunkumų turintiems žemės ūkio valdų valdytojams ir už paprastas gamybos priemonių atnaujinimo investicijas.
- (18) Pagalba nėra susijusi su produktų, kuriais imituojamas arba pakeičiamas pienas ir pieno produktai, gamyba ir prekyba.

3. Vertinimas

- (19) Pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra draudžiama, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (20) Šiuo atveju šios sąlygos tenkinamos. Priemone pagalbos gavėjams suteikiamas pranašumas. Dalinis kreditų palūkanų kompensavimas yra investicinė pagalba; ja įmonei suteikiama ekonominė nauda, kurios ji negautų įprastomis veiklos sąlygomis; teikiant tokią pagalbą jos gavėjams suteikiama daugiau galimybių gauti kreditą. Žemės ūkio produktais tarp valstybių daug prekiaujama. Šis pranašumas suteikiamas iš valstybinių išteklių; taip palaikomos tam tikros Lietuvos Respublikoje veikiančios žemės ūkio įmonės. Todėl ši priemonė galėtų iškraipyti konkurenciją ir daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (21) Todėl taikoma EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis. Taigi reikėtų išnagrinėti, ar galėtų būti leista nukrypti nuo bendrojo principo pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį, kad valstybės pagalba nesuderinama su bendrąja rinka.
- (22) Komisijos nuomone, valstybės pagalba žemės ūkio sektoriuje yra suderinama su bendrąja rinka, jei ji atitinka Bendrijos valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje gaires. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1857/2006 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 70/2001, netaikomas, nes pagal šią schemą vienai įmonei suteiktos pagalbos suma nėra ribojama iki 400 000 EUR per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį, kaip reikalaujama minėto reglamento 4 straipsnyje.
- (23) Gairių 16 punkte numatyta, kad pagalba negali būti teikiama už darbą, kuris pradėtas, arba už veiklą, kuri vykdyta prieš tai, kai paraiška gauti pagalbą tinkamai pateikiama atitinkamai kompetentingai institucijai, ir kad pagalba pagal pagalbos schemą už darbą, kuris pradėtas, arba už veiklą, kuri vykdyta, suteikiama tik po to, kai pagalbos schema sukurta ir Komisijos viešai pripažinta suderinama su Sutartimi. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad Gairių 16 punkto nuostatų bus laikomasi (plg. 16 punktą *supra*).
- (24) Gairių IV.A punkte valstybėms narėms paramą investicijoms į žemės ūkio valdas teikti leidžiama, jei tenkinamos kelios sąlygos. Gairių 29 punkte nustatyta, kad pagalba

investicijoms į žemės ūkio valdas laikoma suderinama su Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkto nuostatomis, jei ji atitinka visas Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio sąlygas. Nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 7 dalies c punkto nuostatų, gali būti skiriama tokio pat dydžio pagalba tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip pagal minėtą 4 straipsnį skiriama pagalba už konkrečius žemės ūkio produktus ir už nusausinimo darbus arba drėkinimo įrenginius bei drėkinimo darbus, dėl kurių ankstesnis vandens suvartojimas nesumažėja 25 %. Didžiausia pagalbos suma, nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 9 dalyje, netaikoma.

- (25) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 2 dalyje nustatytas leistinas pagalbos investicijoms į žemės ūkio valdas intensyvumas. Siūlomas didžiausias, t. y. 40 %, pagalbos investicijoms į pirminę žemės ūkio produkcijos gamybą intensyvumas (plg. 11 punktą *supra*) 4 straipsnio 2 dalies nuostatas atitinka.
- (26) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad investicijomis turėtų būti siekiama tokių tikslų: sumažinti gamybos išlaidas, pagerinti ir reorganizuoti gamybą, pakelti kokybę, išsaugoti ir pagerinti natūralią aplinką arba pagerinti higienos sąlygas arba gyvūnų gerovės standartus. Lietuvos valdžios institucijos pareiškė, kad minėtos schemos tikslai, be kita ko, yra šie: mažinti gamybos sąnaudas, gerinti ir reorganizuoti gamybą, kelti produkcijos kokybę, išsaugoti ir pagerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas ir gyvūnų gerovės normas (plg. 9 punktą *supra*).
- (27) 4 straipsnio 4 dalyje išvardijamos pagalbos investicijoms į žemės ūkio valdas skyrimo kriterijus atitinkančių išlaidų rūšys: a) nekilnojamojo turto statyba, įsigijimas arba gerinimas; b) mašinų ir įrangos, įskaitant kompiuterių programinę įrangą, įsigijimas arba išperkamoji nuoma už ne didesnę kaip rinkos vertę; c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pavyzdžiui, atlygiai architektams, inžinieriams ir konsultantams, galimybių studijos, patentų ir licencijų įsigijimas. Minėto straipsnio 4 dalyje taip pat nustatyta, kad išlaidos, susijusios su nuomos sutartimi, išskyrus paminėtasias pirmos pastraipos b punkte (mokesčiai, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos, draudimo mokesčiai ir t. t.), nėra laikomos pagalbos skyrimo kriterijus atitinkančiomis išlaidomis. Išlaidos, už kurias pagalba pagal priemonę, apie kurią pranešta, gali būti teikiama (plg. 10 punktą *supra*), atitinka išlaidas, kurios leidžiamos pagal Gaires.
- (28) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 5 dalį pagalba gali būti teikiama tik toms žemės ūkio valdoms, kurios nėra sunkumų turinčios įmonės. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad sunkumų turinčios įmonės tarp pagalbos pagal šią schemą gavėjų nepateks (plg. 17 punktą *supra*).
- (29) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad pagalba negali būti teikiama pažeidžiant draudimus arba apribojimus, nustatytus Tarybos reglamentuose, nustatančiuose bendrąjį rinkos organizavimą, net jeigu tokie draudimai ir apribojimai taikomi tik Bendrijos paramai. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalba nebus siejama su investicijomis į produkciją, kuriai taikomi gamybos apribojimai arba apribojimai, taikomi EŽŪGF finansuojamai Bendrijos paramai atskiriems ūkininkams, ūkiams ar gamybos įmonėms pagal bendrąjį rinkos organizavimą (įskaitant tiesioginės paramos schemas), kai dėl to gamybos pajėgumai padidėtų daugiau, nei leidžiama atsižvelgiant į šiuos apribojimus (plg. 15 punktą *supra*).
- (30) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 7 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad pagalba negali būti skiriama paprastoms investicijoms (gamybos priemonėms) atnaujinti. Todėl Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad pagalba nebus teikiama

paprastoms investicijoms, skirtoms atnaujinimui. (Plg. 17 punktą *supra*.) Todėl ši sąlyga tenkinama.

- (31) Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 4 straipsnio 10 dalyje draudžiama teikti pagalbą už produktų, kuriais imituojamas arba pakeičiamas pienas arba pieno produktai, gamybą. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad ši schema nebus susijusi su investicijomis į produktų, kuriais imituojamas arba pakeičiamas pienas ir pieno produktai, gamybą (plg. 18 punktą *supra*).
- (32) Gairių 36 punkte reikalaujama, kad prie pranešimų apie pagalbą investicijoms į žemės ūkio valdas turi būti pridedami patvirtinamieji dokumentai, kad parama siekiama įgyvendinti aiškiai apibrėžtus tikslus, atspindinčius nustatytus struktūrinius ir teritorinius poreikius bei struktūrinius trūkumus. Lietuvos valdžios institucijos reikalaujamą informaciją pateikė (plg. 14 punktą *supra*). Todėl galima laikyti, kad ši sąlyga tenkinama.
- (33) Pagal Gairių 39 punktą Komisija pagalbos panaudotai įrangai pirkti nepripažins suderinama su Sutartimi, jei tokia pagalba bus skiriama didelėms bendrovėms. Kadangi ši schema skirta tik mažosioms ir vidutinėms įmonėms (plg. 5 punktą *supra*), ši sąlyga tenkinama.
- (34) Remiantis pirmiau išdėstyta informacija, minėta pagalbos schema atitinka visus reikalavimus, nustatytus Gairėse ir kituose šios rūšies pagalbą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Išvados

- (35) Remdamasi pirmiau išdėstyta informacija, Komisija daro išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, yra suderinama su EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktu.
- (36) Jei šiame rašte yra slaptos informacijos, kurios skelbti negalima, prašom Komisiją apie tai informuoti per 15 darbo dienų nuo šio rašto gavimo dienos. Jei Komisija per nurodytą terminą pagrįsto prašymo negaus, bus laikoma, kad sutinkate su tuo, kad visas šio rašto tekstas autentiška kalba būtų paskelbtas šiame tinklalapyje http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/. Visi tokie prašymai su svarbia informacija registruotu laišku arba faksu turėtų būti siunčiami šiuo adresu

Commission européenne
Direction générale de l'agriculture et du développement rural
Direction H.2
Bureau: Loi 130 5/128
B-1049 Bruxelles
Faksas 0032 2 2967672

Pagarbiai
Komisijos vardu

Vladimir SPIDLA
Komisijos narė